

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Skrb za reducirancel

Muke polno življenje državnih uslužbencev je pred leti mirno šlo mimo redukcij, ki so bile izvršene na zelo enostaven in po večini skrajno brezobziren način. Na stotine ljudi in družinskih očetov je bilo poganih na cesto sredi zime in največje brezdelnosti. Reducirancem je tedaj stalo ob strani opozicijsko časopisje, organizacije so pa popolnoma odpovedale. Kdor se je pravočasno zavedal, je bil že v krakem zopet na svojem mestu. Mnogo jih pa še danes čaka rešitve. Nereducirani so bili vsled teh dejanj presenečeni in ni ga bilo, ki bi ne bil vedno v strahu, da ga danes ali jutri doseže ista usoda. Akcija je bila dobro zamišljena. Vprašanje je le, kakšen bo končni efekt teh preganjanj.

Po preobratu je vsak zemljan hrepenel le po starih tradicijah, vsak je želel, če ne več, vsaj toliko, kolikor mu je jamčil predvojni družabni red: — življenja! Ta najnunejši postulat je pa postajal od dne do dne krutejši, neznosnejši; uporji so se pojavljali na vseh frontah. Le uradništvo je stalo trdno, neomajano, prenašajoč to krutost z največjim samozatajevanjem. Družinski razkoli, splošna revščina je zavzemala v vrstah javnih nameščencev vedno večje dimenzije, in ko je prišla do vrhunca, je bila zaključena z redukcijo. Obnovil se je zopet boj za obstanek in ko je prihajala zopet do vrhunca — zopet redukcija. Ta igra se ponavlja letos tretjič. Za finale te tragedije je zanimanje splošno.

Redukcije so se vršile v Avstriji, Čehoslovaški, Nemčiji in pri nas. V drugih državah so presežek, če je sploh bil, skrhili tako, da pri tem ni trpel ne moralno, ne gnotno ni eden; vsaj v znatni meri ne. Avstrija je bila prisiljena, da izvede redukcijo; kajti bila je prenapolnjena z uradništvom. Saj so vendar ob preobratu pribežali v majhen ostanek Avstrije uradniki iz vseh dežel obširne bivše države! Kljub velikim gospodarskim krizam, s katero se je borila in se deloma bori še danes, je republika izvršila redukcijo z veliko humanostjo in pravičnostjo. Vsaj tak vtis dobimo vsi, če pomislimo, da so dobili za upokojitev še nesposobni nameščenci odpravnino pred štirimi leti — 30 do 60 tisoč dinarjev; poleg tega je država posamezniku po možnosti preskrbela privatno službo ali mu je sicer šla na roko pri oddaji raznih koncesij. To je bil brez dvoma čin poštenja in hvalečnosti.

Čehoslovaška je pozvala nameščence, naj se prostovoljno javijo oni, ki bi radi ostavili službo. Ker so se enoglasno za to odločili vsi, je vlada vedela, da ima pred seboj problem, katerega je treba rešiti z največjo opreznostjo.

Nemčija je postopala istotako z največjo eleganco; kajti kar preko noči uničiti pogodbo, ne gre, zlasti ne, ko je v velikih pri-

merih od te pogodbe odvisno tudi življenje posameznika in cele družine, in ker posameznik ni zakrivil preobilice državnega nameščenstva.

Pri nas se je zlasti po preobratu vse gnetlo v državno službo. Vsak je hrepenel po osamosvojitvi, po neodvisnosti. Resnici na ljubo moram trditi, da je bilo življenje državnih nameščencev od najnižje kategorije naprej pred vojno lepo urejeno in vsak državni nameščenec je vršil v znak hvalečnosti svoje delo z največjo vneto in sigurnostjo. Kdor je bil stalen, ga je iz te stalnosti pregnal le težak kazenski pregrešek ali smrt, drugih možnosti službena pragmatika ni poznala. In danes? Si definitiven in nisi, in ako ti ta hip dostavi dekrét, da si nasilno upokojen ali vržen na cesto, ni to nič nenavadnega. Pritirali so odgovorni državniki razmere celo tako daleč, da si vsak želi iz teh razmer kakoršnegakoli konca.

Vprašanje nastane predvsem, ali so bile pri nas v Sloveniji redukcije sploh potrebne?

Ob preobratu je nedostajalo sposobnih ljudi prav povsod. Vodilne kapacitete so bile pregnane in ostalo je le podrejeno uradništvo. Čim so pa naši ljudje prevzeli vodstvena mesta, so nastale vrzeli, katere je bilo treba zamašiti. To delo je bilo pa izvršeno z veliko, v mnogih slučajih tudi s preširano naglico. Uradji so bili že prvo leto po večini natrpani z nekvalificiranimi ljudmi, ki so bili le balast za urade. Le pogledimo samo nekoliko nazaj v to dobo. — Prej najbolj urejeni uradi so zabredli v velike poslovalne zmede, katere se čutijo še danes in se bodo čutile še dolgo vrsto let, vse dotlej, dokler ne bo država upravni aparat popolnoma izgladila in nameščence plačala tako, da bo vsak svoje zmognosti izrabljaj izključno le v prid svoje službe in državne uprave. Veliko uradov je bilo poslednja leta likvidiranih in ves fundus inštruktus, živ in mrtev, je bil običajno priklonjen matičnemu uradu, ki je bil vsled tega prenapolnjen z nameščenci. Zbog tega so se pojavile v tem uradu dve struji, ki ste pričeli delovati druga proti drugi. Vsakemu je bilo jasno, da pri tem ne more ostati; šlo je le za to, kdo bo premagal. Razvilo se je intrigantstvo najgrše vrste in najboljši uradnik je lahko, oziroma je mnogokrat prišel ob svoj kredit, če ni sam posegel vmes in se branil z vsemi štirimi. To je bilo življenje! Na eni strani težka gospodarska kriza vsled slabe plače, na drugi strani — borba za obstanek in strah pred redukcijo. Kakor sence so hodili s sklonjenimi glavami zlasti poštenj in take borbe nevajeni uradniki po ulicah. Vsak je študiral, kako bi se prilagodil razmeram, kako bi čez noč postal vdan pristaš nove vladne stranke, kako bi prikril svoje mišljenje, da ne bi postal sumljiv. Za podla dejanja ni vsak človek enako zmožen! Težki so bili ti časi, ki se še vedno niso spremenili.

V Sloveniji so bile redukcije najmanj potrebne, to je neovrgljivo dejstvo. Tudi smo se mi Slovenci te dobrote nadejali najmanj. Če smo odkritosrčni, moramo priznati, da smo vse čase najbolj garali in da imamo najboljši »zicilajš«, kakor se je nedavno izrazil neki naš politik. S tem izrazom je nam Slovencem indirektno priznal neko prednost. Kdo gara še danes kljub vsej mizeriji v državni službi z največjo žilavostjo? Mi in mi, ker smo tako vzgojeni.

Na vse to se pa nihče ne ozira. Razburkane valove je treba za vsako ceno brzdati, pa naj bo kar hoče. Prvi strel je zadel v živo tam, kjer si je prizadel najmanj nadejal. Tudi ostali strelj so zadelj v polno in marsikateri trpin je zapustil to solzno dolino predčasno, rekli bi, nasilne smrti; veliko teh žrtv pa še čaka strašna bodočnost. Kdor je bil recimo 15 ali 20 let v državni službi, ta je z redukcijo uničen. Res so priznane reducirancem v to službeno dobo pokojnine, a privatniki izkoriščajo to z zakonom pridobljeno dobroto na najgrše načine. Tudi ugled takih žrtv trpi mnogo. Če je nekdo postal po 10, 15 ali 20 letnem službovanju za državno službo nesposoben, ga gleda vsa javnost nekako postrani. Čemu so ga? Menda ni sposoben, kaj li. V najtežjih strokah postaneš po desetih letih samostojen mojster. In da bi baš v državni službi že postal po teh letih za službo nesposoben? Zagonetka. So primeri, vendar izmed vseh ni nitj enega, ki bi držal; to trdimo z mirno vestjo. In če je bil kdo sprejet pred 10 ali 15 leti v državno službo z vsemi mogočimi formalnostmi in z največjo opreznostjo, zakaj se meče danes takega nameščenca na cesto, ne da bi se vse okoliščine prej temeljito preiskale in z izvedenci anulirale? Protidravnih elementov pa ni v vrstah državnih nameščencev, vsaj pri nas v Sloveniji ne, o tem smo si na jasnem. — Ali hočejo državniki ustvariti z redukcijami v vrstah državnih nameščencev in pri sedanjih plačah tudi tako razpoloženje?

In končno - skrb za reducirancel! Vsakdo bi mislil, da so bili storjeni glede reducirancev že prej potrebni koraki, da ne ostane ni eden brez kruha na cesti. Pisec teh vrstic je bil v državni službi 15 let. Dasi družinski oče, je moral z najboljšimi spričevali na cesto sredi zime in splošne brezdelnosti. Da ne bi prišel takoj do kruha, mu je službena oblast pobrala vse službene dokumente, češ da so potrebni za odmero pokojnine. Šest mesecev ni imel v rokah najmanjšega dokaza, kje in kaj je bil in zakaj je sedaj brez kruha; po devetih mesecih je dobil prvo pokojnino za zadnjih šest mesecev. Za prve tri mesece še danes nima nakazane pokojnine, in ako bo kredit na razpolago, dobi te z zakonom priznane pare še letos, torej po preteku dveh polnih let. Svoje dokumente je pa dobil po vsemogočih prošnjah in intervencijah raznih dostoj-

janstvenikov šele po 15 mesecih. Da bi prišla redukcija še bolj do izraza, mu je službena oblast črtala brez vsake podlage skoraj eno četrtino službene dobe. Tozadevna pritožba leži še danes pri Državnem svetu nerešena. Takih in še bolj kričeških slučajev je pa nebroj. Ni je ne organizacije, ne politične skupine, ki bi se za stvar resno zavzela. Državnih poslancev sveta dolžnost je, da storijo vse potrebno, da se reducirancem omogoči življenje. Kdor je za službo sposoben, naj se reaktivira, kdor ima veselje do kakega drugega poklica, naj mu da država na razpolago primeren brezobresten kredit. S samo pokojnino si je nemogoče ustvariti primerno eksistenco, na pokojnino pa nihče ne da nobenega kredita. Vsa najboljša leta so ostala v državni službi, in zločin bi bil, ako bi se pustilo ljudi umirati brez lastne krivde, na ljubo posameznikom. Reduirancem morajo biti odprta povsod vrata, ukiniti se mora maksimum mesečnega zaslužka, ker pokojnina je njegova! Ako kdo poštenim potom mesečno zasluži tudi petkratno pokojnino, ne sme biti ta zaslužek za povod, da se mu skrežijo z zakonom pridobljene osebne pravice.

Naloga organizacije je, da zastavi vse svoje sile v zaščito reducirancev.

Reduiranec.

Čevlje na obroke

najboljših vrst, daje najceneje drž. uslužbencem in upokojevcem „VOJKA“, Ljubljana, Krekov trg 10. Zunanji odjemalci dobe ilustrovane cenike brezplačno.

Rudolf Puc, Šmarje p. Jelšah.

Pred redukcijo uradništva — redukcija dela.

Kdor hoče uradništvo reducirati, mora najprej zmanjšati delo v uradih. Pričeti mora na vsej liniji energično ofenzivo proti »Amts-šimelnu«. Ta pa ni tako enostavno ali celo smešno, temveč zahteva res nadvse energičnega in požrtvovalnega delavca. Zakrknjen birokrat bode branil svojega šimelna z vso žilavostjo, ter bode vedno in vedno dokazoval, da more le tedaj uspešno delati, ako jaše svojega preljubega šimelna.

Ako izide kaka naredba, se ne gleda na to, da bi se ista na najenostavnejši in praktični način izvajala. Bog obvaruj! Z ene naredbe zrastejo kakor gobe po dežju neštene druge naredbe tako, da nastane pravi kaos, vedno večje delo in potreba po vedno večjem številu uradništvu.

Med tem, ko se uradništvo reducira, se delo ne le zmanjšuje, temveč vedno in večinoma po nepotrebnem pomnožuje.

Vzemimo na primer le nekoliko konkretnih primerov:

1. Carinarnica:

Tu je vpeljan tako obširen in zapleten birokratizem, da se brezobzirno bojuje proti njemu trgovska zbornica, časopisje, da, celo naše sosednje države, med njimi v prvi vrsti naši bratje Čehi. Tu so tudi Čehi izgubili bitko, če tudi so nastopali z veliko močjo in argumenti, ki jih ne more pobijati noben razsoden človek. Uzaludno! Zmagal je »Amts-šimel«. Koliko škode se dela tu našemu narodu, to ve vsak trgovec, ali šimel je jačji od vseh. Prôpadi ti, a šimel mora ostati.

2. Zaloga tobaka.

Tobačna tovarna proda glavnemu založniku tobak. Vsak pameten človek bi mislil, da bi zadostovalo, da daje obračun državi tovarna. Založnika tobaka bi lahko kontroliral finančni preglednik, ako daje tobak redno trafikantom in koliko ga sam proda kot trafikant. Založnik bi toraj moral mesečno izkazati, koliko je nabavil tobaka za sebe v podrobno prodajo in koliko ga je oddal trafi-

kantom. To bi bila v glavnem kontrola, da se prepreči neupravičeni dohodek 5 % dobička. Vso to kontrolo bi lahko obavil finančni preglednik.

Sedaj pa mora voditi glavni založnik dovozne račune, katere pregledava potem cela armada nepotrebnih uradnikov v Zagrebu in Beogradu. Čudna je praksa, da mora kupec dajati obračun, kako je uporabil kupljeno blago. Naj delajo to še trgovci proti svojim tovarnam, pa lahko takoj zvišajo za 300 % svoje nastavljenice. Če se kolke lahko kupi pri finančni upravi in zato ni treba dajati obračuna o uporabi, bi bilo to izvedljivo tudi pri tobaku.

3. Vojaška uprava

zasleduje vojaka, ki je baje vzel seboj razdrapano čepico. Vršijo se poizvedbe pri civilnih oblastih, občinah in orožništvu. Ko naraste spis v celo knjigo, se izterja kakih par dinarjev, med tem ko je stalo celo delo za poizvedbe več stotin dinarjev. Preden se vzame v delo take bagatelne stvari, bi bilo pač premisliti, ali se izterjatev izplača ali ne.

4. Izseljeniški komisariat v Zagrebu:

Temu se je odvzelo pravo izdajati izseljeniške potne liste ter preneslo to pravo v Beograd. Zakaj? Komisariat je funkcioniral brezhibno! Ali zaradi bakšiša? Če se je pa storilo že to, bi moral tudi komisariat likvidirati. To se ni zgodilo. Komisariat vzdržuje veliko uradnikov zaradi nepotrebnih evidenc, ki bi jo lahko vodili v Beogradu, kamor so že prenesli smetano. Sicer se vzdržuje komisariat z dolarji povratnikov, vendar mislimo, da bi novci bili tudi drugje jako potrebni.

5. Orožni listi:

Pravo, dovoliti posest ali nošenje orožja se je preneslo na velikega župana, ne da bi se s tem delo pri srezkem poglavarju zmanjšalo. Na ta način je dobil velik župan toliko nepotrebnega dela, da rabi za izvrševanje teh poslov še posebnega uradnika.

Tako bi se dalo naštetih obilo primerov, ki dokazujejo, da se delo nepotrebnost povečuje ter s tem hkrati onemogoča redukcija.

Sedanji sistem reduciranja uradništva se je pokazal ne le kot popolnoma neupravičen, temveč tudi kot neuspešen, pa bodi si to glede upravičenja redukcije ali v korist štedenja. Na eni strani se je reduciralo, na drugi pa zopet dodajalo, ker drugače ni bilo mogoče nadaljevati kompliciranega poslovanja. Enega reveža so vrgli na cesto, drugega pa zopet vzel v hišo. Sploh je redukcija le navidezna štednja, posebno pri uradnikih, ki imajo pravico do pokojnine. Kar se prištedi na aktivni plači, se izgubi na pokojnini. To štedenje pa izgubi sploh vsak pomen, ako se maši nastale luknje z novimi neizvežbanimi uradniki. Oni, ki so bili reducirani brez pokojnine, so dobili trimesečno plačo kot odškodnino ter so se vrnili čez en mesec na svoja mesta kot provizorični uradniki. Če pa ti niso prišli, so prišli novinci, ki so se šele učili delati. Prav lepa štednja!

To se prav jeziti vodo pred izlivom v morje. Usahni izvire, pa ne bode naraščala reka! Ravno tako je pri drž. nameščencih. One, ki so že tu in ki derejo naprej, pustj v miru. Njih ne moreš uničiti. Ali ga plačaš kot aktivnega ali upokojenega uradnika, plačati ga moraš! Tu se ne da nič prištediti. Tak uradnik je zastavil vse svoje življenje v državno službo, država mu je garantirala obstoj in ga ogoljufala za delo celega življenja, ako ga ustavi v sredi teka in vrže na suho!

Delaj pri izviru! Navajaj inteligenco v industrijska in druga podjetja, zmanjšuj z poenostavljenjem dela potrebo po uradništvu in reka državnih nastavljenic se bode sama izsuševala!

Tistega pa, ki si ga vpeljal v en gotovi tok, ne ogoljufaj za njegovo bodočnost. Ne žrtvuj njega, da sam ne propadeš z uničenjem pravice v državnem telesu.

Edino to je pravično in prava socialna politika, politika pravice, resničnega štedenja in občega blagra, ki nosi korist narodu in državi.

Zanimivosti.

V šte. 4 »Jutra« z dne 6. januarja 1926 beremo pod naslovom: »Ruska kolonija v Ljubljani«, da dobivajo člani te kolonije od državne komisije v Beogradu podporo. Vsi emigranti dobivajo te podpore, državna komisija vzdržuje tudi ruske učne zavode, bolnice, sanatorije. Komisija izplačuje enkratno podporo tudi drugim emigrantom, poleg tega vzdržuje zavetišče za starčke in osirotelo dečo. — Iz članka prof. dr. Bubnova na strani 9. iste številke »Jutra« zaznamo, da se porabi malone ves proračun drž. komisije za izobrazbo ruske dece in omladine; proračun pa znaša 3.500.000 dinarjev (!). Iz istega članka zaznamo nadalje, da je izmed 11 ruskih univerzitetnih profesorjev v Ljubljani — vseh je v naši državi 65 (!) — samo pet »sprejel« naše državljanstvo, trije so pa šele vložili prošnje. Med nastavljenimi je pet kontraktualnih rednih, 1 izreden, 2 docenta, 1 lektor in 1 redni profesor, ki je pa že upokojen. Le-ta poslednji — dr. Bubnov — piše v podlistku o svojem imenovanju sledeče: »... Iz Skopja sem prispel v Beograd, poleti 1920 pa v Zagreb. Tu sem stopil v stike z ljubljansko univerzo in slednja me je izvolila za kontraktualnega rednega profesorja, potem pa, ko sem »sprejel« (dalj pod navodnice mi) državljanstvo, za rednega profesorja. Po novem uradniškemu zakonu so mi bila všteta službena leta v Rusiji (!) in na podlagi istega zakona sem bil s pripadajočo pokojnino upokojen, ker sem že prekoračil 65. leto.« Iz št. 7 »Jutra«, stran 11, zvemo, da je dobil dr. Bubnov že leta 1918. od (ruskega) prosvetnega ministrstva pravico do polne pokojnine za 30letno (rusko) državno službo. Za svoje uspešno delovanje v Rusiji ima ta gospod vsa ruska odlikovanja in trake do zvezde sv. Stanislava I. stopnje, od naše države pa za zasluge lepo pokojnino. Vsi ti gospodje izražajo za gostoljubje najprisrčnejšo zahvalo in imenujejo Jugoslavijo svojo drugo domovino.

Nekoliko bolj odkritosrčno se pa izraža profesor naše univerze dr. V. Isajevič v »Jutru« št. 4, stran 9, ko piše: »... Zakaj smo prišli v Ljubljani? Sam ne vem, kako bi odgovoril na to vprašanje. Šli smo pač v smeri najmanjšega odpora... Med potoma smo slišali, da je nastala nekje južno od Čehoslovanske nova slovanska država Jugoslavija. V Rusiji smo čuli marsikaj o dogodkih na zapadu. Hajdimo torej v Jugoslavijo!... Vrtinec nas je zagrabil... Mnogo nas je izginilo... Mnogo nas omaguje še sedaj fizično in moralno... Lepa je Slovenija, toda naša domovina ni...«

Vprašamo: Kako pa je bilo in je še vedno našim ljudem v Rusiji? —č.

Anton Hozhevar.

Upokojen je bil na lastno prošnjo koncem marca računski ravnatelj Anton Hozhevar, ki je načeloval skozi leta računovodstvu velikih županov ljubljanske in mariborske oblasti. Kot računski uradnik je služil nad 35 let, od prevrata sem pa je načeloval enemu največjih računovodstev in to v časih neurejenih razmer, vpričo izprememb v zakonodaji in v upravi. V polni meri je uvaževal načelo, da je uradnik v službi ljudstva, vslad česar je bil napram vsem, ki so imeli opravka v njegovem uradu, uljuden in uslužen. Med podrejenim uradništvom je znal vzdržati red in disciplino tako, da naša javnost nikdar ni imela priložnosti do upravičenih pritožb; v kolikor se je to zgodilo, so bile krive neurejene upravne razmere ter famozni zakon o državnem računovodstvu. Brez strahu se je upal tudi napram nadrejenim zagovarjati zahteve svojega osobja. Stal je odločno na sta-

lišču, da zamore le zadovoljno uradništvo vršiti svoj posel. Žalibog ni vedno našel zaslombe tam, kjer jo je upravičeno pričakoval.

Med našim meščanstvom je znan kot pristna ljubljanska korenina, odkrit in dober družabnik ter koncilijanten napram vsem. Osojbe računovodstva mu je ob njegovem odhodu poklonilo skupno sliko in srebrno palico v znak hvaležnosti za delo, ki ga je izvršil v korist državne uprave in državnih nameščencev. Želimo mu, da uživa dneve svojega pokoja zdrav in zadovoljen v zavesti, da mu vsi, ki smo imeli z njim opravka, ohranijo hvaležen spomin.

Ivan Škarja, drž. svetnik.

Načelna odločba iz občin sej Državnega sveta.

1.) Načelna odločba 20. oktobra 1923, št. 11.285:

Besede: »s pravico na penzijo« v početku čl. 282 fin. zak. za 1922/23. leto tolmačiti je v najširšem smislu in po tem uračunavati tudi za minimalni rok, zakonski določen za uživanje penzije.

2.) 27. februarja 1925, št. 7914:

Tar. br. 52, opombo 1 taksnega zakona treba uveljaviti edino v slučaju, kadar se s sodbo na osnovi čl. 34. zakona o Državnem svetu in upravnih sodiščih odbije tožba, ki je bila vložena na Državni svet proti odločbi upravnega oblastva. (Takse torej uradnik ne plača, če se tožba zavrne z odločbo po čl. 24 zak. o Drž. sv. kot prepozno vložena.)

Po tožbi, ki ji ni priložen upravni akt, proti kateremu je vložena tožba, treba je tožnika na osnovi čl. 22. zak. o Drž. svetu in upravnih sodiščih v zvezi s § 97 civilnega sodnega postopka (srbijskega) pozvati z naredbo, da v odrejenem roku predloži upravni akt, proti kateremu se pritožuje, pa še le po preteku odrejenega roka, ako tožnik ne bi predložil upravnega akta, treba izdati odločbo, s katero se tožba odbija kot ne vredna.

3.) 28.—30. marca 1925, št. 10.782:

Prevedba ni pogoj za penzioniranje po novem uradniškem zakonu onih uradnikov, ki so dovršili zakonsko število službenih let ali so dosegli starost, po kateri vsled zakona morajo iti v pokoj po čl. 239. II. odstavek uradniškega zakona.

V zakonsko število službenih let po drugem odstavku čl. 239 omenjenega zakona se računa vsa doba, priznana za pokojnino, torej tudi doba priznana s čl. 282. in 283. fin. zakona za 1922/23. leto.

Predpisi čl. 2. zakona o dvanajstinah za januar—marec 1924/25. l. tičejo se samo uradnikov, ki so stopili v službo po 1. septembru 1923. leta. Torej imajo uradniki, upokojeni po uveljavljanju današnjega uradniškega zakona in pred prevedbo, po čl. 239. pravico do pokojnine po sedanjem zakonu. Oni imajo pravico do polne pokojnine po sedanjem zakonu, ako so na dan upokojitve imeli 35 let službe, računajoč i vojna leta po čl. 282. in 283. fin. zak. za 1922/23. leto, brez ozira na to, da niso prevedeni. (Ta načelna odločba se celotno ne more več uporabljati od 1. avgusta 1925, ko je stopil v veljavo čl. 50 fin. zak., ki daje zakonsko tolmačenje členu 239. urad. zakona.)

Povišica 15% osnovne plače računa se za pokojnino onim, ki so dovršili število službenih let, potrebno po predpisih, ki veljajo za njih, da bi mogli iti v pokoj s polno plačo, a to je po uradniškem zakonu 35 let, po specialnih zakonih za specialne stroke tudi manj. (Tudi ta načelna odločba se ne more več uporabljati od 1. avgusta 1925, ko je stopil v veljavo čl. 50 fin. zak., ki daje zakonsko tolmačenje članu 31. uradniškega zakona.)

4. 25.—26. junija 1925, br. 30941:

Ker neukazni pisari monopolne uprave niso razporejeni v čl. 2. uredbe o razvrstavanju, uporabljati je na njih čl. 4 iste uredbe.

Rok, v katerem mora glavna kontrola predložiti tožbo v krogu svoje nadležnosti, računa se od dne, ko glavna kontrola sprejme rešitev upravne vlasti na receptu.

Predpis čl. 234 uradniškega zakona vstavljen je v prehodne odredbe zategadelj, da pooblašča vlado, da more v času treh let po objavljenju uradniškega zakona odpuščati in upokojevati uradnike, izvzemši one iz čl. 224 omenjenega zakona, brez ozira na predpise v glavi VIII. omenjenega zakona, ki veljajo v rednem času.

Po čl. 230, odstavek II., točka 1., smatra se, da so dne, ko je stopil v veljavo novi uradniški zakon, bili na položaju I. kategorije vsi profesorji naučnih (glavnih) predmetov učiteljskih.

5. 27. avgusta 1925, br. 32505:

Leta parohijske službe pravoslavnih duhovnikov na teritoriju Srbije vračunavajo se v leta državne službe, po čl. 137 v zvezi s čl. 235 uradniškega zakona, kadar ti duhovniki postanejo državni uslužbenci.

Čl. 230, II., točka 1, uradniškega zakona tiče se samo uradnikov, ki nimajo spreje višje kategorije, a se nahajajo na položaju, za katerega se po specialnem zakonu zahteva izključno sprema višje kategorije. Ako se po specialnem zakonu ne zahteva izključno sprema višje kategorije za položaj, na katerem je uradnik, ki nima spreje višje kategorije, v tem slučaju se mora uradnik prevesti v ono kategorijo, za katero ima šolsko sprema.

6. 30. septembra 1925, br. 44846:

Čas odslužen na položaju ministra na razpoloženju računa se za pokojnino do največ enega leta kakor čas uradniške službe.

7. 21.—22. decembra 1925, br. 47801:

Osebam, ki so prvič stopile v civilno državno službo kraljevine SHS pred 1. sept. 1923 kot dne, ko je stopil v veljavo novi uradniški zakon, računa se za stopnjo osnovne plače po čl. 241 uradn. zak. čas, katerega so prej odslužili v avstr. ogr. vojski po obči vojni obvezi, z omejitvijo, da se odbija kadroški rok onim, ki so stopili v civilno državno službo po 6. sept. 1919. leta kot dneva razširjenja srbskega vojniškega zakona na celo kraljevino.

Za 25 odstotkov povečane doklade, navedene v čl. 11. zakona o draginjskih dokladih, so specialne doklade, zato penzionerji nimajo pravice, da se jim računa penzija na specialno doklado iz čl. 11 omenjenega zakona, temveč samo na doklado iz čl. 1 istega zakona.

8. 8. marca 1926:

Pravice do rodbinske draginjske doklade, katero zakon priznava državnim službenikom in upokojevcem za otroke, rojene v zakonitem braku ali pozakonjene, ne morejo se priznavati tudi za otroke, usvojene po kateremkoli predpisu.

Duhovnom katerekoli priznane vere vračunavajo se, ako stopijo v državno službo,

leta parohijske (dušebrižniške) službe v državno službo. (Konec prih.)

Zmisel za skupnost.

Poslednje čase se pojavlja v naših vrstah nerazumljiva, našemu že itak slabemu gmotnemu položaju zelo nevarna brezbriznost in letargija. Pereča stanovska vprašanja javnih nameščencev kličejo po nujni remeduri; pravilna in zadovoljiva rešitev pendentnih vprašanj in nebroj drugih stanovskih zadev zahteva napor vseh naših sil. In vendar imamo vtis, da posvečamo bore malo pozornosti našim tako težavnim in razdrapanim stanovskim zadevam. Od nikoder ne prihajajo potrebne inicijative; nikjer ne opazimo, da smo se z iskreno, resno voljo posvetili reševanju naših vprašanj. Posamezne stanovske organizacije se deloma pečajo s specifično v njih stroko spadajočim vprašanjem; za celokupno rešitev ni pravega zmisla. Kaj se vrši v nas? Sicer se mnogo govori, debatira, kritikuje, a rezultat je navadno ničev. Smotrene-ga, skupnega dela nas čaka dovolj. Dasi je v naših vrstah lepo število sposobnih, zmognih in vsestransko verziranih tovarišev, vendar ne pridemo do resnejšega dela. Stanovska dolžnost teh tovarišev je, da dajo svoje moči in zmognosti na razpolago. Z delom se ne sme več odlašati; treba je, da se zedinimo glede naših zahtev. Bližnja bodočnost nas ne sme najti nepripravljenih. »Po smrti kesanje ne pomaga,« pravi prislovica. Nad nami se po dosedanjem delovanju pri reševanju naših vitalnih vprašanj resničnost tega reka že bridko maščuje! Skrajni čas je, da se pričnemo v pravi meri zavedati naših stanovskih dolžnosti v celokupnem zmislu; ne zanašajmo se na to, da nam bodo prezentirali naši demokratični, nedemokratični, seljaški in gosposki vlastodržci kake dobrote! Niti drobtin nismo deležni raz bogato obložene mize, pri vratih nas izganjajo »na polje«!

Bolj kot kdaj prej nam je potreba složnosti, napora vseh sil in dela ter zopet dela za dosego naših skupnih teženj. Ali se ne zavedate, da se nahajamo že v obrambi, da se borimo za spoštovanje zakona? Le v trdni skupnosti bomo kos nalogi, ki nas čaka. Ne živimo od danes do jutri; mi smo poklicani, da skrbimo predvsem i za našo bodočnost. Ako ne bomo sedaj na bratiku za naše pravice, potem smo izročeni na milost in nemilost.

Pri izvrševanju naše službe bodi edino merodajna samo sposobnost in zopet sposobnost; politična pripadnost, članstvo kakega političnega sindikata in druge take čednosti ne smejo igrati pri zasedbi mest nikake vloge; korupcija pri oddaji mest mora izginiti. To je naša zahteva, katere ne moremo nikoli dovolj poudarjati. Vsakdo naj prejema svoje plačilo po delu, ki ga vrši kot javni nameščeneec, ne pa za kake stranske in strankarske zasluge.

Nabiralne pole, kie ste?

Modna manufaktura trgovina

Janko Češnik

Lingarjeva ulica Ljubljana Stritarjeva ulica

Opozarja pri nakupu za pomladansko letno sezijo, na svojo lepo zalogo, vseh novosti za dame in gospode.

Po najnižji ceni in solidni postrežbi.

Čudom se čudimo, da so v naši Jugoslaviji v večih resortih še vedno zaprta vrata splošni konkurenci za javna mesta. Kajpada, za zaprtimi vrati je lažje v kalnem ribariti! Kam vodi tako početje, so nam pokazala že razna imenovanja, ki so nas razočarala in presenetila.

Zato pa z uma svetlim mečem v boj za naša prava! Posamezniki seveda morajo podležiti; če se pa strjeni kot en moč zavzamemo za naša sveta prava, ki so in morajo biti edine naše ljubljene domovine v prid, potem mora zmagati pravica.

Več stanovske zavesti, več navdušenja za obrambo naših, vsem skupnih pravic, več požrtvovalnosti! Brezbrižnost in ravnodušje naj izgineta iz naših vrst; njuno mesto naj zavzame delavnost in vsestransko zanimanje v naših organizacijah. Zmožni posamezniki, na plan za naša prava! Pojdimo se učiti discipline pri naših sotrpinih, priprostih delavcih! Zvestoba za zvestobo!

Protest proti redukciji.

Glavni Savez v Beogradu je na eni svojih glavnih sej poslal vsem ministrstvom in skupni vladi nastopni protest:

1. Savez državnih uradnikov in ostalih nameščenecv protestira najenergičneje proti odpuščanju kvalificiranih uradnikov iz državne službe in proti upokojitvam mladih ljudi z 10 in 15 leti službe.

2. Savez državnih uradnikov in ostalih nameščenecv osobito protestira proti nekulturnemu načinu odpuščanja iz službe brez odpovedi in odškodnine. Tudi veliko oseb s fakultetsko izobrazbo je vsled te redukcije vrženih z rodbinami vred na ceste, ki so sedaj vsi brez prejemkov in tudi brez dela.

Vestnik.

In zopet nova vlada! Kakor beli oblaki brez hladilne rosice itd. itd. Naš nasvet, naj prepisimo eno vlado, je zadel v piko. Sicer pa niti časa nismo imeli za to... Drugič kaj drugega!

Važno! Opozorjamo vse zainteresirane, naj zanesljivo prouče »Našle odločbe iz občil sej Drž.

sveta», ki nam jih je izvolil izročiti gosp. Ivan Škarja, državni svetnik, za »Naš Glas«. V odločbah je sedaj citirana tudi številka one važne plenarne seje glede vstetja kadrskega roka. Prijetna dolžnost nam je, da se gosp. drž. svetniku najplešje zahvalimo za njegovo požrtvovalnost, vneto in skrb, ki jo pokaže ob vsaki priliki, ko gre za interese slovenskega uradništva, da ga namreč informira o važnih stanovskih zadevah. — Uredništvo.

Precejšnja porcija naše malomarnosti. Na-ročnik z dežele nam je pisal: Pred nekoliko dne-vi sem bil po opravkih v Ljubljani. Ob tej priliki sem šel tudi v kavarno, kamor zahajajo po ve-čini tudi javni nameščenci. Kot človek, ki mu je uspevanje naših stanovskih zadev pri srcu, sem zahteval od natakarja, da mi postreže s poslednjo številko »N. Glasa«. Brhki mladenič me je debelo pogledal. Kakšen list? In je hitel k plačilnemu. Le-ta mi je povedal, da kavarna ni naročena na ta list. — Prav neprijetno me je dirnil ta od-govor. Niti eden tolikih stalnih gostov iz naših vrst še ni zahteval, da se naroči kavarna na naš list! Tovariši! To daje misliti o naši stanovski zavednosti. Bojim se, da najbrže tudi po drugih javnih lokalih, kamor zahajajo naši ljudje, ni do-sti boljše! Vzdravimo se! Zahtevajmo »Naš Glas« v vseh javnih lokalih! Stanovsko glasilo bo di-Vaš ponos! Z zahtevo po glasilu svojega stanu ne podpirate lista samo gmojno, ampak zainte-resirate tudi širšo javnost za naša stremjenja! Ne le v krogu svojih tovarišev agitirajte za »Naš Glas! Zbudimo se, tovariši in tovarišice iz span-ja! Prosim Vas, sponočite nam one javne lokale, ki so naročeni na naš list, da zvemo, kje nismo pozabljeni in osamljeni. (Se bo zgodilo v eni pri-hodnjih števil N. Gl. Uprava.)

Koliko stanovskih organizacij imajo železni-čarji? Veliko! Uredništvu so znane nastopne or-ganizacije: 1. Udruženje Jugoslovanskih Narod-nih Železničarjev, 2. »Stručno Udruženje vozov-nih nadziralcev«, 3. »Udruženje železn. činov-nikov«, 4. »Udruženje prometnikov«, 5. »Stručno Udruženje strojevodij«, 6. »Društvo uradnikov s fakultetsko naobrazbo«, 7. »Društvo profesijoni-nistov«, 8. »Društvo kurjačev«, 9. »Društvo Spre-vodnikov«, 10. »Podporno društvo uradnih slug«, 11. »Prometna zveza« in nadalje več frakcij »Save-za« in pa »Železničarske pravovarstvene orga-nizacije«. Strahotno cepljenje! In njih moč? Ena-ka je 0, če tudi imajo menda čelih osem stanov-skih glasil.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Underwood

pisalni stoj je dosegel svetovni sloves, nad 2,000.000 strojev v prometu in rabi.

LUD. BARAGA,
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Neprekosljivi so le

EXCELLA

šivalni stroji

Nedosežni v konstrukciji in materialu.

Izredno nizke cene.

Oglejte si jih pred nakupom!

J. GOREC, Ljubljana

(palača Ljub. kreditne banke.)

Je vendar najboljši!

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihaj-lova ulica 4.

Razširjajte

„Naš Glas“!

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba Popravila, preobleke.

Najboljši so:

Pfaff šivalni stroji

Pouk v vezenju brezplačen.

Ugodne cene! Plačljivo na obroke

Jgn. Vok

Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

F. Szantner, Ljubljana

Šelenburgova ul. 1.

Špecialist za ortopedi-čna in anatomska obuvila in tr-govecs čevlji.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Najboljši šivalni stroji in kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka

Gritzner in Feniks

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščenecv v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonialnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira dežnikov in predpraznikov. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše čevlje vseh vrst po meri innaročilu. —

Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!

Državni usluž-benci, kupujte v svoji zadrugi!

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.